

SchoonePC Nieuwsbrief

De informatiebron voor uw computerproblemen

door Menno Schoone

Nieuwsbrief 109

4 februari 2022

Hallo SchoonePC-fan,

Het is weer tijd voor een nieuwe SchoonePC nieuwsbrief, ditmaal over de [gebruikersinterface van Windows 11](#). Deze nieuwsbrief is in grote lijnen gebaseerd op paragraaf 1.4 van de [computerbijbel voor Windows 11](#), waarin wordt uitgelegd hoe je de verschillende onderdelen van de gebruikersinterface kunt gebruiken en aanpassen. Hoewel veel van deze informatie voor doorgewinterde Windows-gebruikers al bekend zal zijn, zitten er ook voor hen interessante tips tussen.

Windows 11: de gebruikersinterface

Menno Schoone
www.SchoonePC.nl

SchoonePC Nieuwsbrief 109

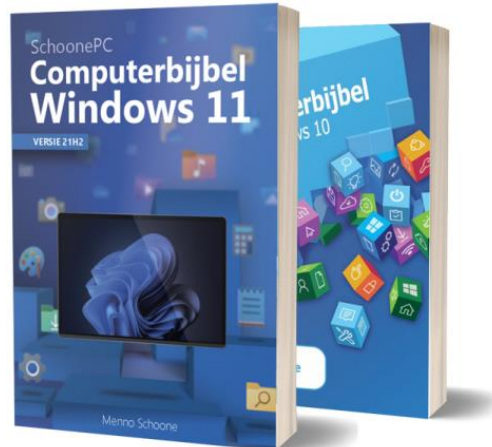
De computerbijbels voor Windows 10 en 11

Stap je over op Windows 11 en kan je daar wel een beetje hulp bij gebruiken, ga dan aan de slag met de inmiddels zeer gewaardeerde [computerbijbel voor Windows 11](#)! Dit handboek is een ideaal hulpmiddel om Windows 11 onder de knie te krijgen, problemen zelf

op te lossen en vooral computerwijzer en -vaardiger te worden. Een boek dus dat eigenlijk niet naast je computer mag ontbreken!

Er is inmiddels ook een nieuwe [computerbijbel voor Windows 10](#) beschikbaar, inclusief de wijzigingen van de 21H2-onderdelen-update. Nu Microsoft de focus op Windows 11 legt, zal Windows 10 niet veel meer gaan veranderen. Vandaar dat dit **de allerlaatste editie** van de computerbijbel voor Windows 10 zal zijn. Ben je voorlopig niet van plan om over te stappen op Windows 11, dan kan je dus prima uit de voeten met deze computerbijbel voor Windows 10!

De computerbijbels voor Windows 10 en Windows 11 tellen elk ruim 400 pagina's en zijn via de [website](#) te bestellen. Bestel je beide boeken dan kan je gebruik maken van een leuke combideal-korting!

"Kennismaken, ontdekken en aanpassen naar Windows 11 met als doel een efficiënte, snelle en 'schoone' pc. De auteur gebruikt zijn naam op treffende wijze: in zo duidelijk mogelijke terminologie worden alle aspecten rond het gebruik van '11' uit de doeken gedaan en aangegeven hoe het te veranderen naar de persoonlijke smaak. Uitdagend, want de lezer moet beslist wel durven te veranderen. Veel aandacht voor dichtgeslibde gevallen waar een

goede recovery een hergeboorte oplevert. Behandeling van handige ondersteuningssoftware die gratis te downloaden is. Een uitstekend hoofdstuk over beveiliging waar geld bespaard kan worden. Overbodige en vertragende software wordt zeer kritisch beschreven met het eindoordeel aan de lezer. Uitgebreide hulp om een goed netwerk in huis op te zetten en te beheren. De term 'bijbel' is hier op zijn plaats."

Recensie van NBD Biblion

[Meer informatie over de computerbijbel >](#)

Nieuwsbriefreeks over Windows 11

Omdat er veel te vertellen is over Windows 11, is deze nieuwsbrief onderdeel van een reeks nieuwsbrieven over dit nieuwe besturingssysteem. De nieuwsbrieven die al eerder verschenen zijn:

- [Nieuwsbrief 106](#): de opvallende wijzigingen
- [Nieuwsbrief 107](#): de hardware-eisen ([video](#))
- [Nieuwsbrief 108](#): de installatieprocedure ([video](#))

En dan nu [nieuwsbrief 109](#) over de gebruikersinterface ([video](#)). In de volgende nieuwsbrieven zal ik ingaan op het venster Instellingen en andere interessante weetjes over Windows 11. Zorg dus dat je de SchoonePC nieuwsbrief niet mist!

Ik wens je weer veel lees- en computerplezier. Tot de volgende nieuwsbrief!

Menno Schoone

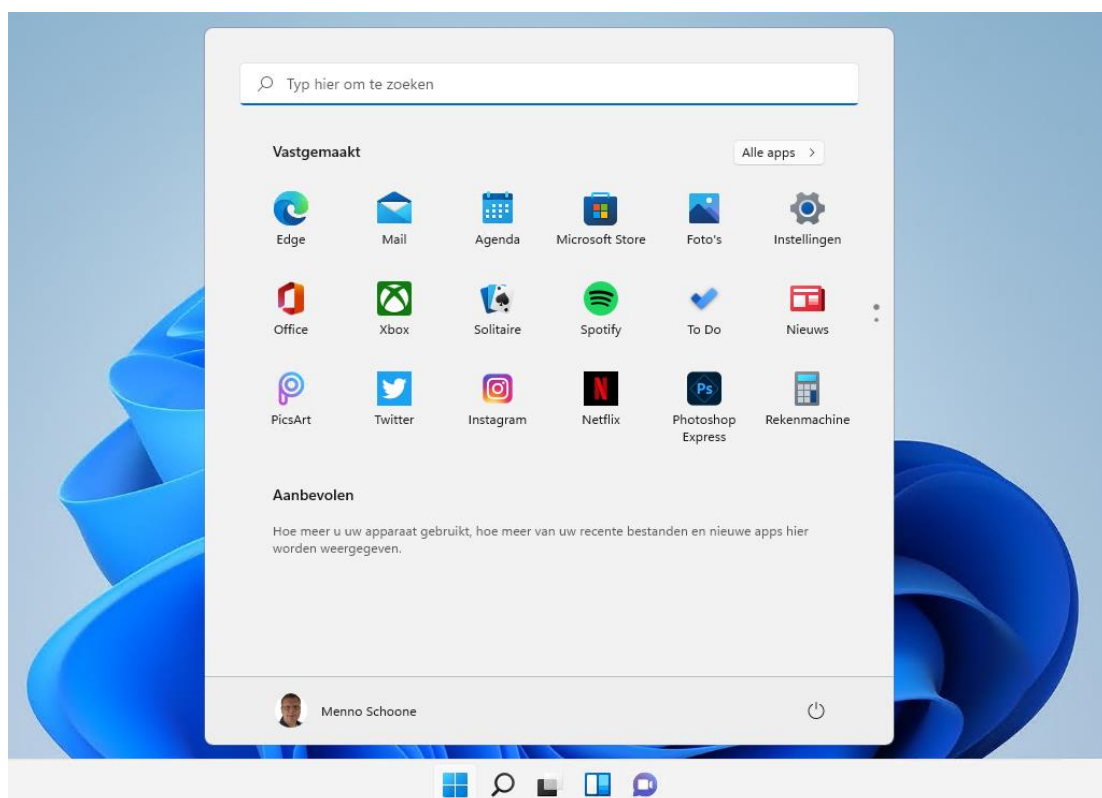
www.SchoonePC.nl

De gebruikersinterface van Windows 11

You**Tube** zie ook de instructievideo op 2:02

Deze nieuwsbrief bespreekt de gebruikersinterface van Windows 11, oftewel de taakbalk, het startmenu, het bureaublad en de appvensters. Als fervent Windows-gebruiker valt direct op dat de knoppen op de taakbalk (de balk onderaan het bureaublad) zijn gecentreerd, en het startmenu in het midden van het scherm opent.

De taakbalk

You**Tube** zie ook de instructievideo op 2:42

De taakbalk is het vertrekpunt voor het openen van het startmenu, het Win-X menu (gevuld met allerhande systeemtools), de zoekfunctie, Taakweergave (om snel te switchen tussen vensters en

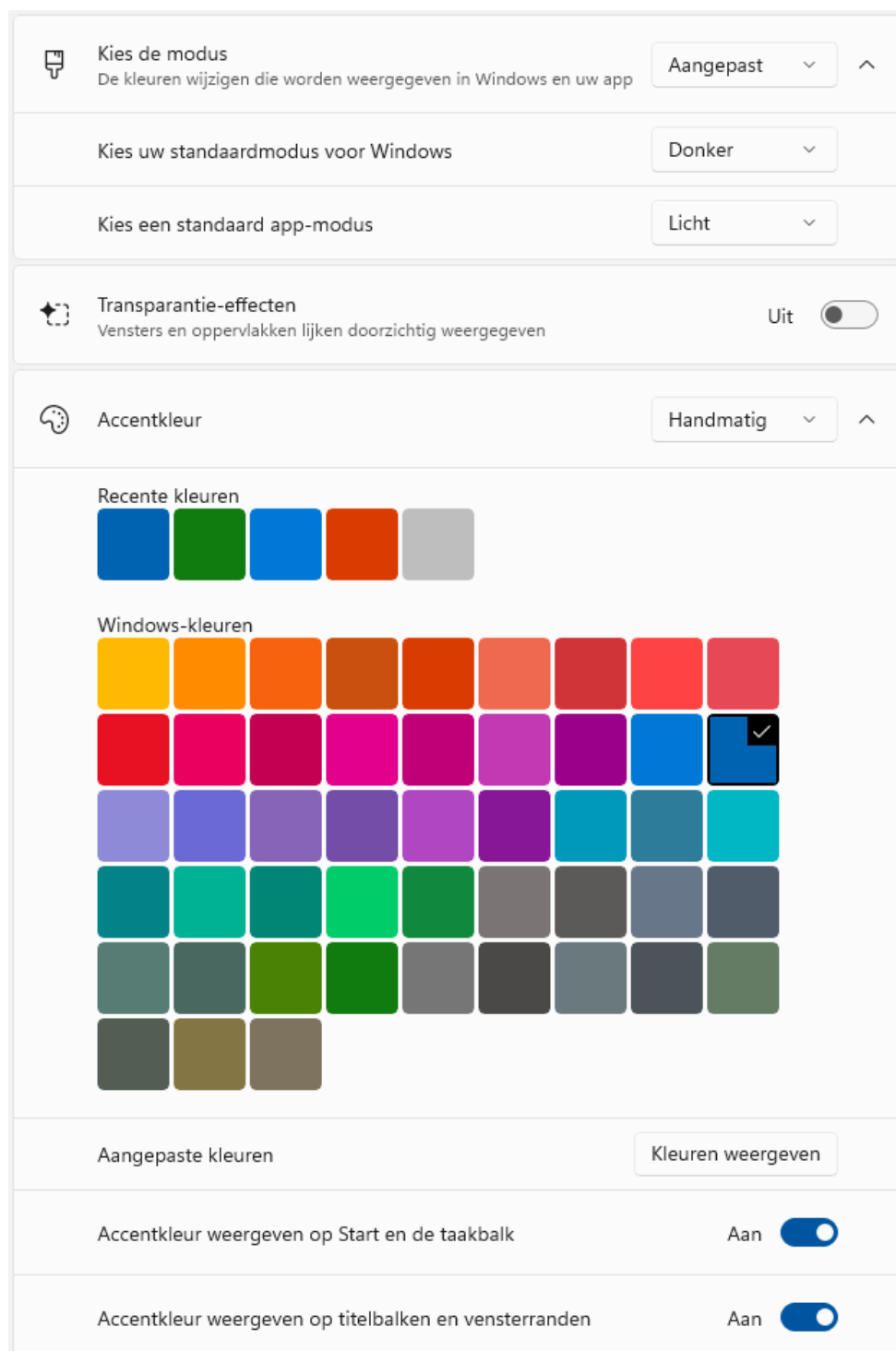
virtuele bureaubladen), het widgets-venster (met actueel nieuws), de chatfunctie en de aan de taakbalk vastgemaakte apps. Geheel rechts op de taakbalk is de taakbalkhoek te vinden, deze bevat app- en systeempictogrammen, de knop **Snelle instellingen** (waarbij de systeempictogrammen voor het netwerk, het geluid en de batterij zijn samengevoegd), de klok, een weergave van het aantal ongelezen meldingen en de knop om het bureaublad weer te geven.

De instellingen van de taakbalk zijn snel toegankelijk via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (hiermee opent **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk**). Kan je niet wennen aan het gecentreerde startmenu en zie je de uitlijning liever op de klassieke wijze aan de linkerzijde? Dit is aan te passen via **Gedrag van taakbalk**, wijzig hier de optie **Uitlijning van taakbalk** in **Links** (in plaats van **Centreren**). En wordt de optie **Taakbalk automatisch verbergen** geactiveerd dan is de taakbalk alleen zichtbaar wanneer de cursor naar de onderkant van het scherm wordt bewogen.

De standaard kleurinstelling voor de gebruikersinterface is lichtgrijs. Zelf geef ik de voorkeur aan meer kleur, dat is in te stellen via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Kleuren**. Kies hiervoor een van de accentkleuren en activeer de optie **Accentkleur weergeven op titelbalken en vensterranden** om vensters van deze accentkleur te voorzien. Er is vervolgens een Houdini-achtige truc nodig om de accentkleur ook op het startmenu en de taakbalk toe te passen: stel de optie **Kies de modus** in op **Aangepast**, de optie **Kies uw standaardmodus voor Windows** op **Donker**, de optie

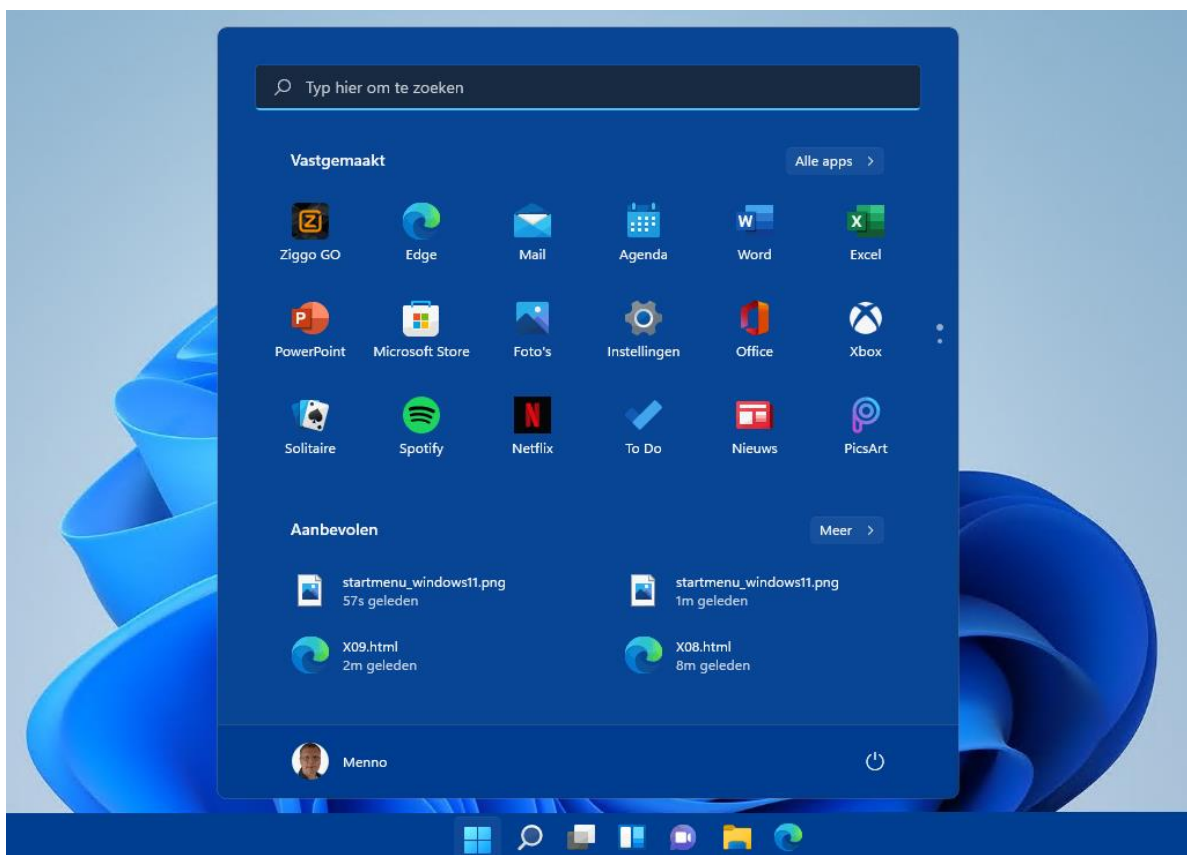
Kies een standaard app-modus op Licht (hoe verzin je het?!), kies de gewenste accentkleur en activeer tot slot de (inmiddels toegankelijk geworden) optie **Accentkleur weergeven op Start en de taakbalk**. De transparante weergave voegt weinig toe en kan dus net zo goed worden uitgezet (optie **Transparantie-effecten**), zeker als de capaciteit van de grafische processor beperkt is.

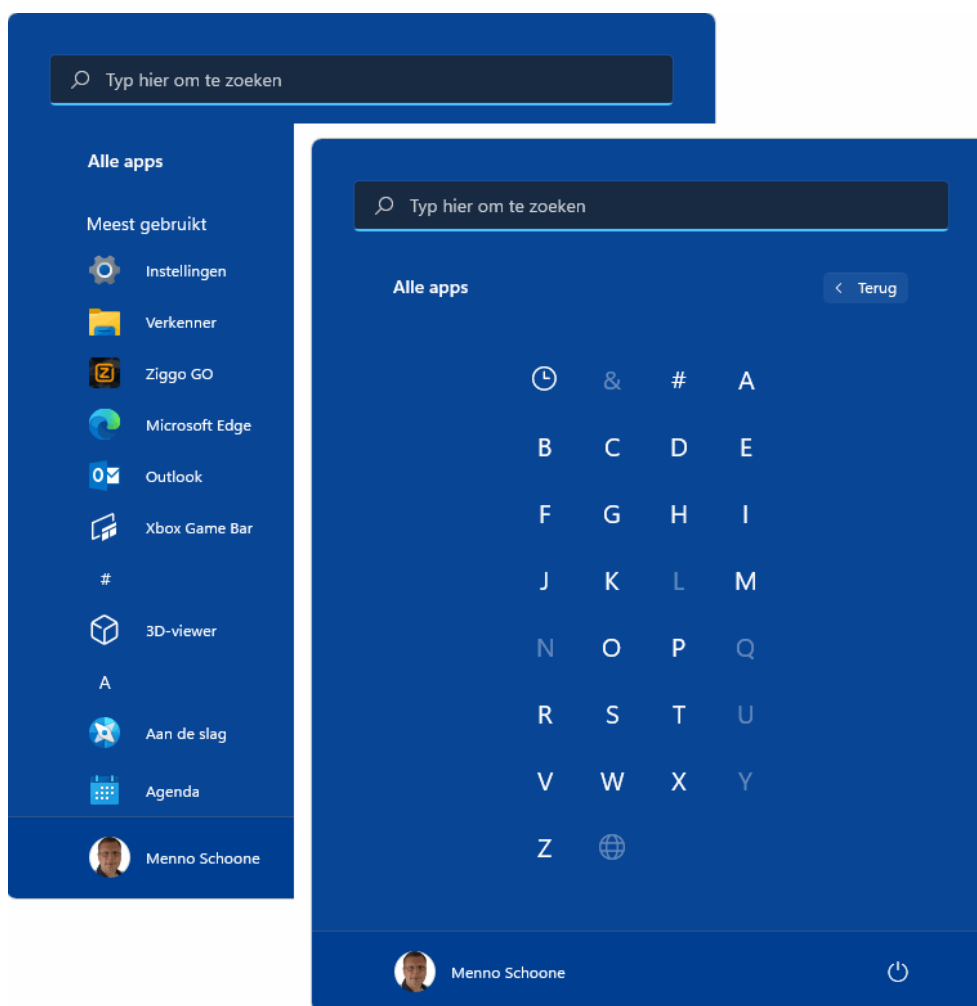
Het startmenu

YouTube [zie ook de instructievideo op 4:40](#)

Het startmenu van Windows opent via de startknop (de knop met het Windows-logo op de taakbalk). Het startmenu bevat naast een snelkoppeling naar de zoekfunctie (bovenin het venster) ook een gedeelte voor vastgemaakte apps (onder het kopje **Vastgemaakt**) en een gedeelte voor aanbevolen apps en recent geopende bestanden (onder het kopje **Aanbevolen**). De aanbevolen apps kunnen eventueel worden verborgen via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Start**, schakel de optie **Recent toegevoegde apps weergeven** uit. Heb je ook geen behoefte aan de recent geopende bestanden, schakel dan ook de optie **Recent geopende items weergeven in Start, Jumplists en de Verkenner** uit (let op, want hiermee worden ook de [lijsten met recent geopende bestanden in de jumplists](#) en in de Windows Verkenner gewist!).

De knop **Alle apps** opent een alfabetisch geordende lijst met alle geïnstalleerde apps en systeemtools. Bovenin deze lijst staat een overzicht van meestgebruikte apps. Door op een van de kopjes te klikken, opent een alfabet-overzicht waarmee snel naar een andere letter in de lijst wordt gesprongen.

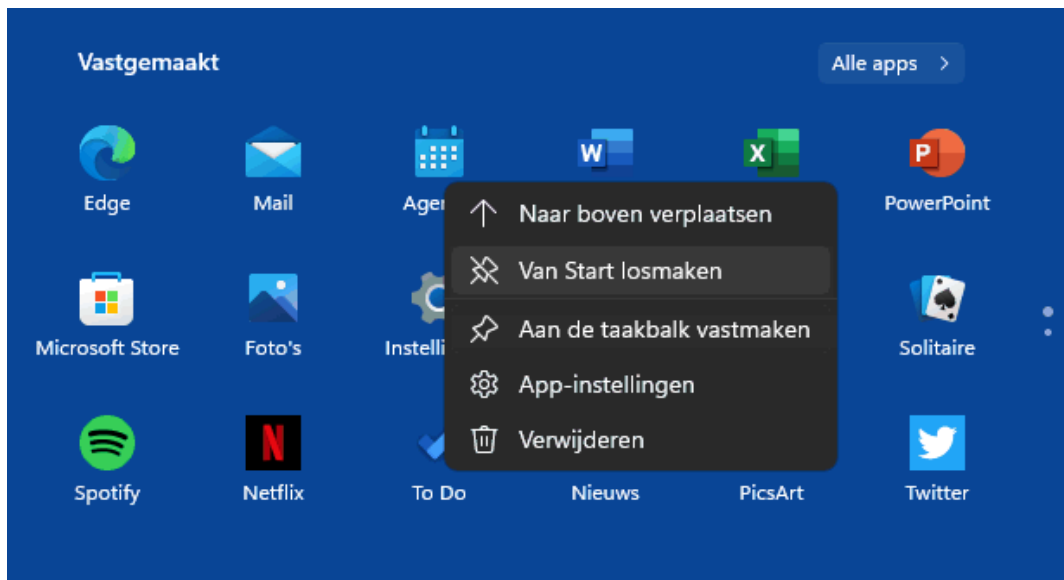

De aan het startmenu vastgemaakte apps

Na de installatie van Windows bevat het startmenu in ieder geval al de door Microsoft toegevoegde apps en tools. Nieuw geïnstalleerde apps kunnen hier eenvoudig aan worden toegevoegd via de lijst **Alle apps**: klik met rechts op de betreffende app, optie **Aan Start vastmaken**. Onbelangrijke apps kunnen naar een minder prominente plek worden verslept, van het startmenu worden losgemaakt

(optie **Van Start losmaken**) of helemaal van de computer verwijderd (optie **Verwijderen**). Dit laatste kan overigens ook via **Instellingen > Apps > Apps en onderdelen**, klik bij de te verwijderen app op de knop met de drie puntjes, optie **Verwijderen**.

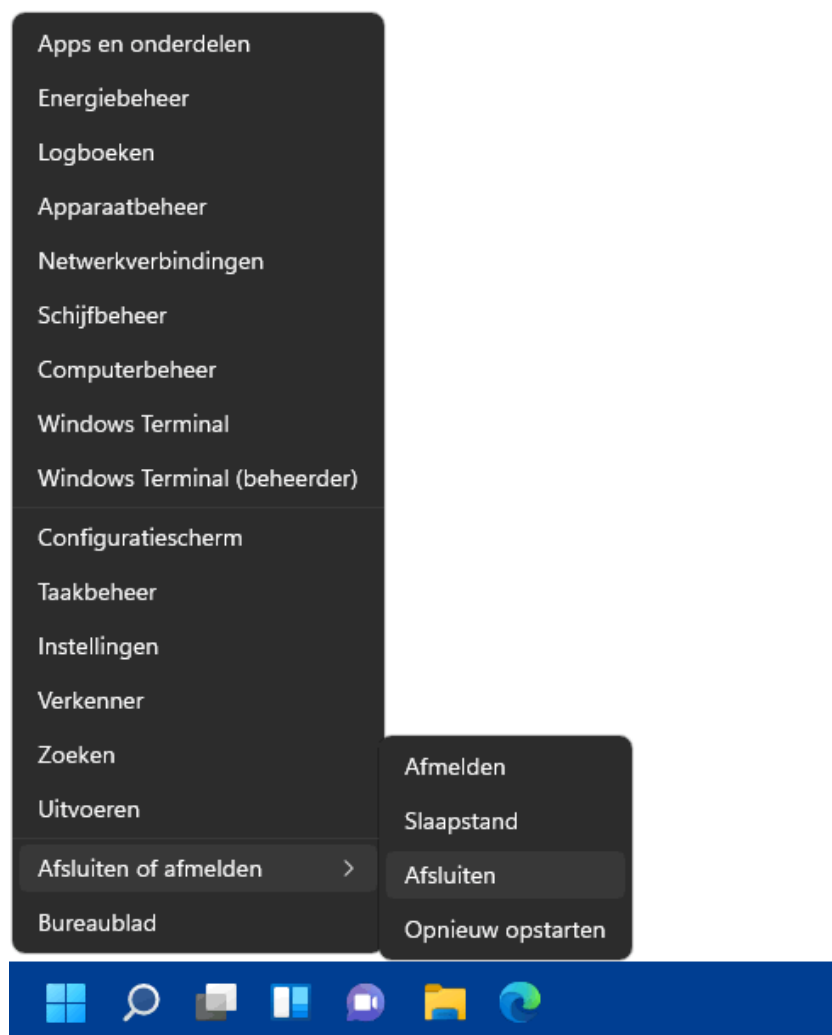
De gebruikersaccount-knop en de aan/uit-knop

Onderin het startmenu zijn op subtiele wijze de gebruikersaccount-knop (voor het vergrendelen, afmelden of switchen naar een ander gebruikersaccount) en de aan/uit-knop (voor het afsluiten, opnieuw opstarten en het activeren van de slaapstand) verwerkt. Desgewenst kunnen hier nog knoppen voor het venster Instellingen, de persoonlijke mappen (voor documenten, afbeeldingen, muziek, video's en gedownloade bestanden), het netwerk en de persoonlijke map (een verzamelmapp met alle persoonlijke mappen in de map **Gebruikers** op de C:-schijf) aan worden toegevoegd. Dit gaat via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Start > Mappen**.

Het Win-X menu

Met een rechter muisklik op de startknop (bij aanraakschermen: door langdurig op de startknop te drukken) opent een menu met

enkele veelgebruikte systeemtaken en opties voor slaapstand, afsluiten en herstarten. Dit menu is ook te openen met de toetscombinatie **Win-X**, vandaar dat het ook wel het **Win-X menu** wordt genoemd.

De standaard taakbalkknoppen

You [zie ook de instructievideo op 7:23](#)

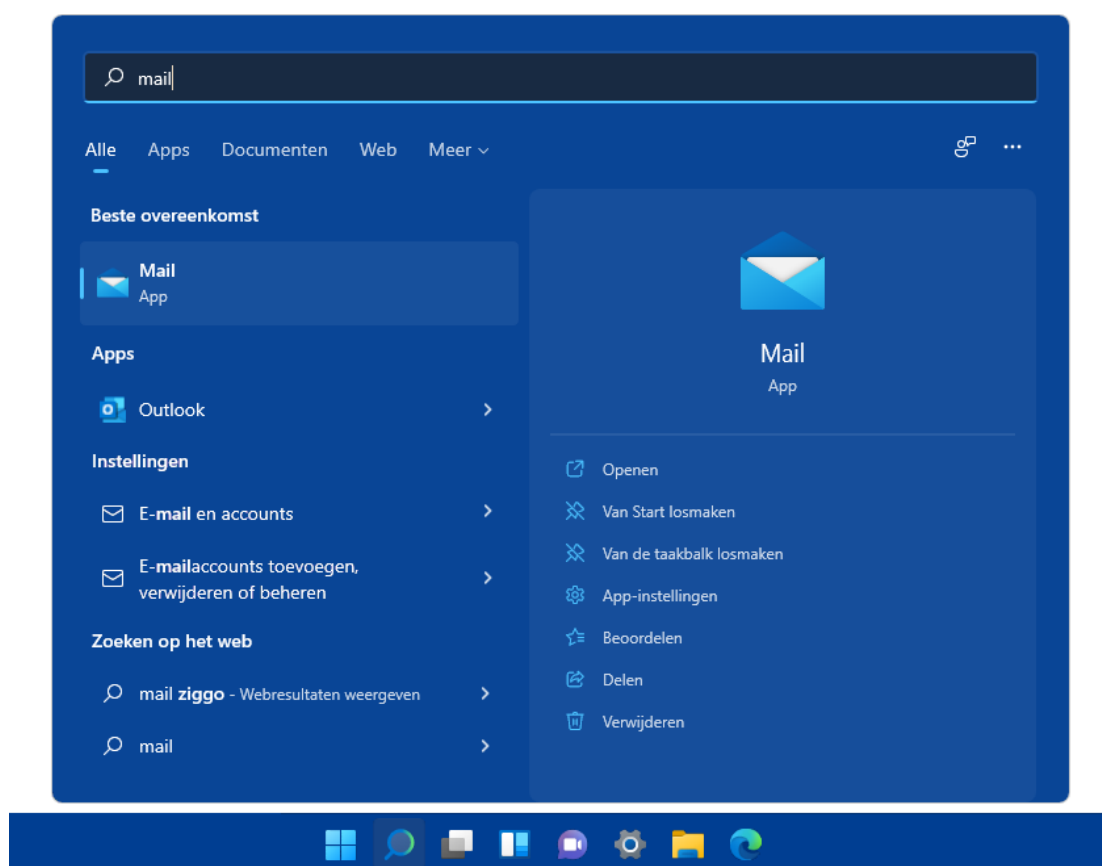
Direct rechts naast de startknop staan de standaard taakbalkknoppen **Zoeken**, **Taakweergave**, **Widgets** en **Chat**. Deze functies worden hierna kort toegelicht. Maak je geen gebruik van

deze taakbalkknoppen dan kunnen ze desgewenst worden verborgen via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk > Taakbalkitems**.

De knop Zoeken

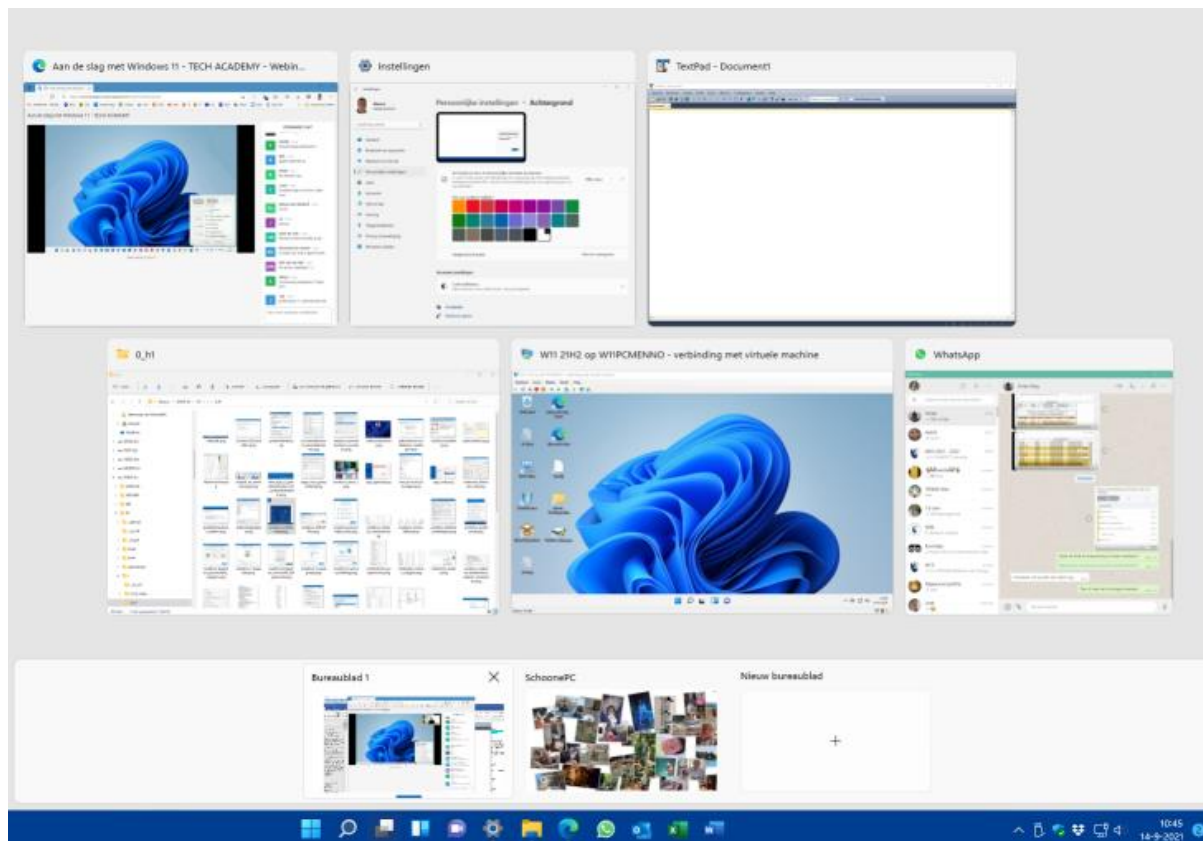
De knop **Zoeken** opent de zoekfunctie van Windows. De [zoekfunctie](#) is multifunctioneel: de zoekresultaten bevatten apps, instellingen, bestanden en de optie om met de zoekmachine Bing op internet verder te zoeken.

De knop Taakweergave

Met de knop rechts naast de zoekknop opent **Taakweergave** (tevens te openen met de toetscombinatie **Win-Tab**, en voor aanraakschermen: met een veegbeweging met drie vingers naar

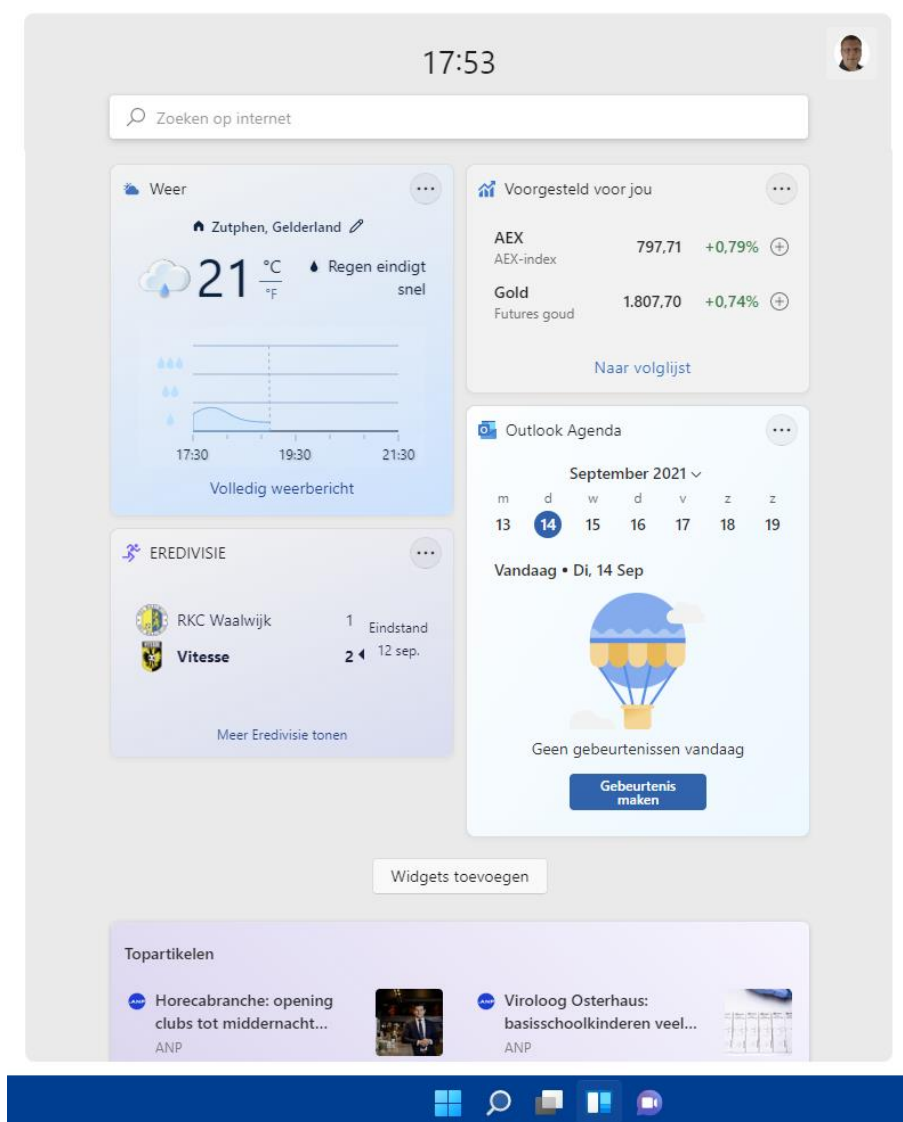
boven). De taakweergave bevat een overzicht van alle openstaande apps zodat snel van app gewisseld kan worden (vergelijkbaar met het taakvenster dat met de toetscombinatie **Alt-Tab** wordt getoond). Taakweergave heeft tevens een optie om **virtuele bureau-bladen** aan te maken en daartussen te switchen.

De knop Widgets

Nieuw in Windows 11 is het venster Widgets, dat opent met de knop **Widgets** (voor aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de linkerrand). Dit venster bevat actuele informatie met betrekking tot het weer, aandelen, sportuitslagen, verkeersinformatie e.d. en een verzameling artikelen uit verschillende nieuwsbronnen. Het checken van nieuwsfeiten en het weer wordt doorgaans via de mobiel gedaan, het lijkt er dan ook op dat Microsoft met deze nieuwe widget de concurrentie wil aangaan! Via de knop **Meer opties** (de knop met de puntjes) zijn de widgets in grootte te wijzigen (optie **Klein**,

Medium of **Groot**), naar eigen voorkeur aan te passen (optie **Widget aanpassen**) of te verwijderen (optie **Verwijderen**). Met de knop **Widgets toevoegen** (middenin het widget-venster) kunnen widgets eenvoudig worden toegevoegd.

De knop Chat

Ook nieuw toegevoegd aan Windows 11 is de knop **Chat** (het paarse spraakwolkje met de camera), welke de chatfunctie van **Microsoft Teams** opent. Met Microsoft Teams kunnen groepsvergaderingen worden opgestart of bijgewoond. Zie de pagina over [Microsoft Teams](#) voor uitgebreide uitleg over deze functie.

De app-knoppen

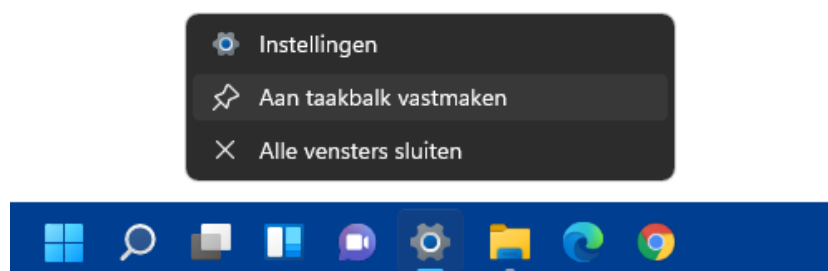
You**Tube** [zie ook de instructievideo op 9:20](#)

Zodra je een app opent, wordt het app-icoontje in de vorm van een knop aan de taakbalk toegevoegd. Alle geopende apps krijgen een subtiel streepje onder de knop: zo is in één oogopslag te zien welke apps geopend zijn. Staan er meer vensters van dezelfde app open dan worden de knoppen 'gestapeld' weergegeven (zoals bij de rechter knop voor Word in de afbeelding).

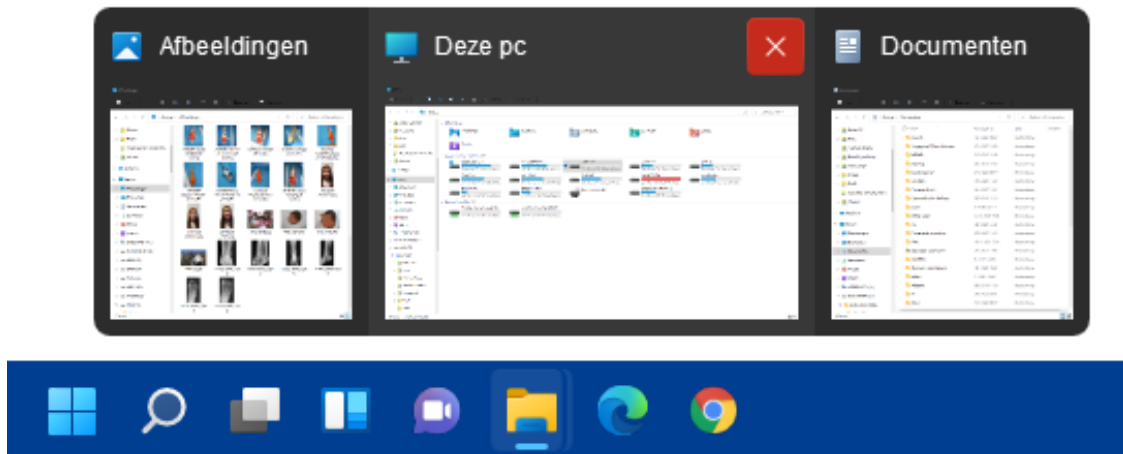
De aan de taakbalk vastgemaakte apps

Het is handig om veelgebruikte apps aan de taakbalk vast te maken zodat ze niet meer omslachtig via het startmenu opgestart hoeven te worden. Klik hiervoor in het startmenu met rechts op de betreffende app, optie **Aan de taakbalk vastmaken**. Of nóg makkelijker: open de betreffende app, klik met rechts op het in de taakbalk geplaatste icoontje en kies **Aan taakbalk vastmaken**. Op deze manier kunnen zelfs het venster **Instellingen** en het configuratiescherm snel toegankelijk worden gemaakt! De volgorde van de knoppen op de taakbalk kan door middel van slepen worden aangepast. Wordt een app niet meer gebruikt, dan is deze op vergelijkbare wijze (met een rechter muisklik op de knop, optie **Van taakbalk losmaken**) weer van de taakbalk los te maken.

Pop-upvenster met miniatuurweergaven

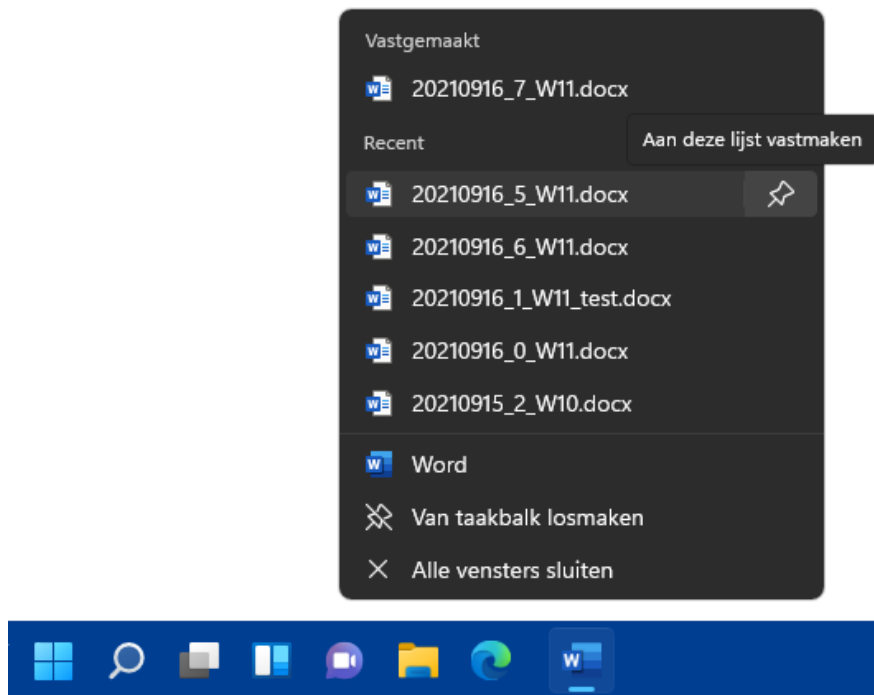
Wanneer met de muis over een app-knop in de taakbalk wordt bewogen, opent een pop-upvenster met miniatuurweergaven van alle openstaande vensters van die specifieke app. Deze functie is vooral handig wanneer meerdere vensters van dezelfde app open staan, en het venster dat je nu net nodig hebt achter andere vensters is verborgen. Via de miniatuurweergaven zijn deze 'verborgen' vensters snel te activeren (door op de bijbehorende miniatuurweergave te klikken) of af te sluiten (via kruisje rechts bovenin het miniatuurvenster). En wil je alleen even een korte blik op een van de vensters werpen, zonder deze te activeren? Beweeg de muis dan over een miniatuurweergave (zonder erop te klikken): het bijbehorende venster wordt hiermee naar de voorgrond gebracht, terwijl alle overige vensters tijdelijk worden geminimaliseerd.

Jumplist

Door met rechts op een app-icoontje in de taakbalk te klikken, opent de bij de app behorende **Jumplist**. Afhankelijk van de betreffende app bevat deze lijst snelkoppelingen naar recent geopende bestanden of websites en programma-afhankelijke opties (zoals het openen van een nieuw venster, het sluiten van alle openstaande vensters, de app vastmaken aan/losmaken van de taakbalk e.d.).

Een regelmatig te openen bestand kan eventueel ook aan de jump-list worden vastgepind zodat deze altijd snel toegankelijk is: klik daarvoor met rechts op de in de jumplist getoonde (recent gebruikte) snelkoppeling en kies **Aan deze lijst vastmaken**.

De taakbalkhoek

YouTube [zie ook de instructievideo op 11:48](#)

Geheel rechts op de taakbalk bevindt zich de taakbalkhoek (voorheen het systeemvak genoemd) met snelkoppelingen naar de op de achtergrond draaiende apps (zoals Microsoft Teams), veelgebruikte Windows-onderdelen (zoals het geluidsvolume, de netwerkverbinding, Windows-beveiliging, de batterijstatus, het penmenu, het schermtoetsenbord, het virtuele touchpad), de datum-/tijdvermelding, een vermelding van het aantal ongelezen meldingen en tot slot de 'knop' **Bureaublad weergeven**.

Op achtergrond draaiende apps en het overloopmenu

Links in de taakbalkhoek worden de app-pictogrammen voor de op de achtergrond draaiende apps getoond. Om de taakbalkhoek overzichtelijk te houden, kunnen app-pictogrammen in het overloopmenu worden verborgen (dit menu opent met het opwaartse pijltje). Via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk > Overloopmenu in de hoek van de taakbalk** is in te stellen welke app-pictogrammen direct zichtbaar zijn in de taakbalkhoek (optie **Aan**), en welke worden verborgen in het overloopmenu (optie **Uit**). De pictogrammen kunnen desgewenst ook door middel van verslepen tussen de taakbalkhoek en het overloopmenu worden verplaatst.

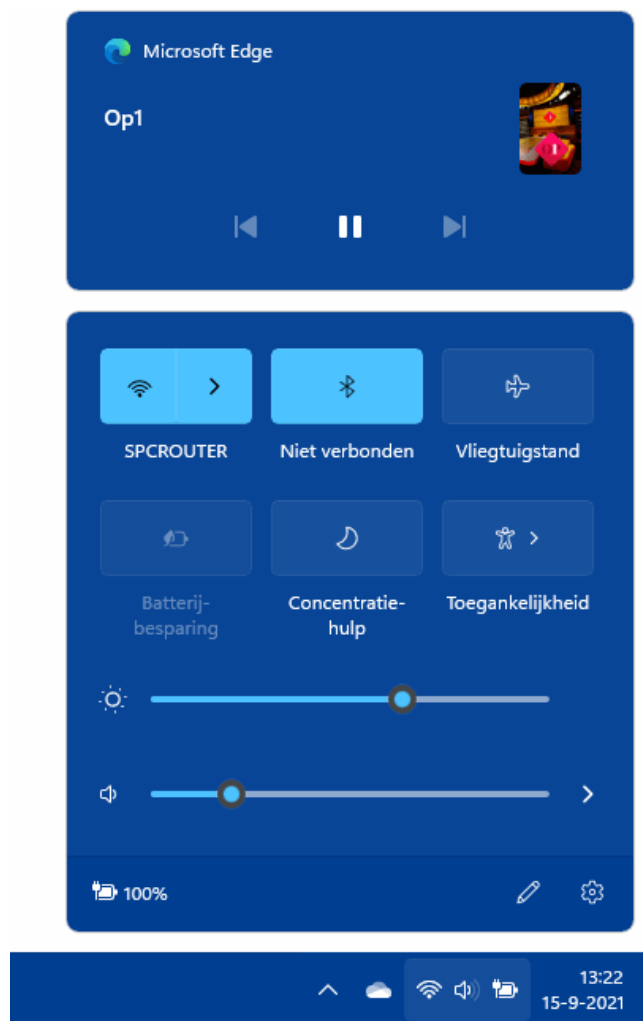

TIP: Is de computer uitgerust met een aanraakscherm dan kan het interessant zijn om de pictogrammen voor het penmenu, schermtoetsenbord en virtueel touchpad te activeren. Dit gaat via een rechter muisklik op de taakbalk, optie **Taakbalkinstellingen** (ook te openen via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk**) > **Pictogrammen voor de taakbalkhoek**.

Snelle instellingen

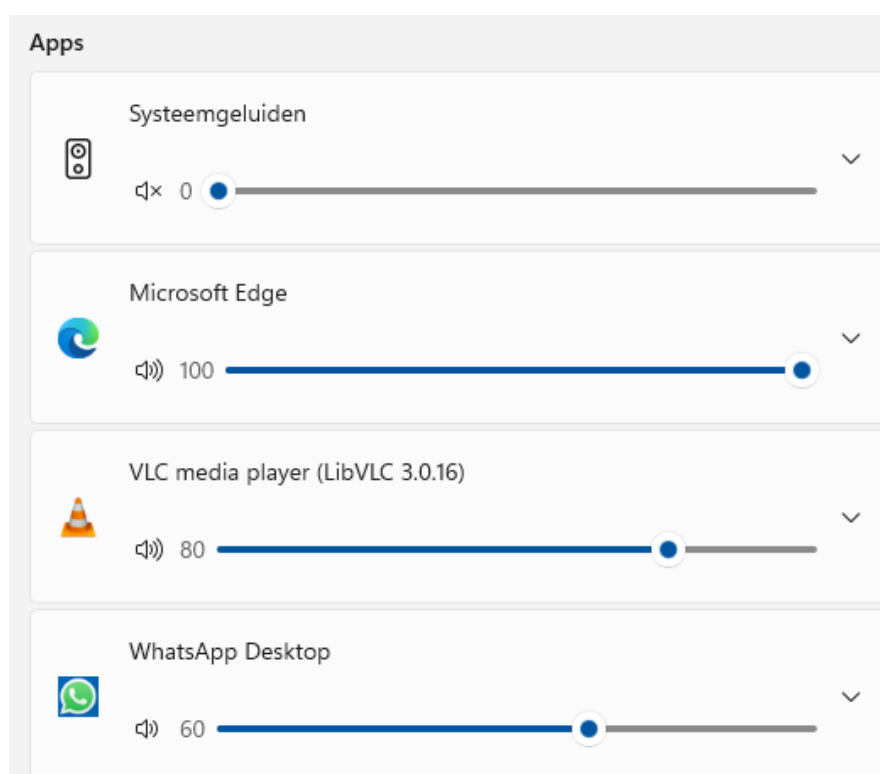
Direct naast de op de achtergrond draaiende apps is een gedeelte gereserveerd voor de zogenaamde 'snelle instellingen' voor het netwerk, het geluid en (indien aanwezig) de batterij. De pictogrammen voor deze onderdelen zijn samengevoegd tot één knop waarmee het

venster **Snelle instellingen** geopend wordt. Dit venster bevat knoppen voor veelgebruikte functies zoals de wifi-verbinding, de bluetooth-verbindingen, de vliegtuigstand, de batterijbesparende stand, de nachtlamp, de concentratiehulp en de toegankelijkheids-opties (sommige knoppen zijn alleen beschikbaar als de betreffende functionaliteit door de hardware wordt ondersteund, bijvoorbeeld de knop **Batterij** bij laptops en tablets). Via **Snelle instellingen bewerken** (de knop met het potlood) kunnen naar eigen behoefte knoppen (zoals **Mobiele hotspot** en **Toetsenbordindeling**) worden toegevoegd, verwijderd en/of naar een andere locatie worden versleept.

Onder de knoppen van het venster **Snelle instellingen** zijn, afhankelijk van het apparaat, een of twee schuifregelaars toegevoegd. De

schuifregelaar voor de helderheid van het beeldscherm wordt alleen bij laptops en tablets getoond. Is de batterij bijna leeg of is de lichtintensiteit te hoog om prettig naar het scherm te kijken, dan kan de helderheid hier naar beneden worden bijgesteld. Met de tweede schuifregelaar kan het geluidsniveau direct worden aangepast. Via het pijltje rechts naast de schuifregelaar (de knop **Audioapparaten beheren**) kan snel naar een andere geluidsuitgang worden gewisseld (bijvoorbeeld van de geluidsboxen naar de koptelefoon). Een rechter muisklik op het speakericoontje (in de taakbalkhoek) toont drie opties: **Problemen met geluid oplossen**, **Volumemixer openen** en **Geluidsinstellingen**. De volumemixer is een handige tool voor het aanpassen van het volume van afzonderlijke geluidskanalen, waaronder de systeemgeluiden en het geluid van apps zoals de browser Edge, mediaplayer etc. (zie de afbeelding). De optie **Geluidsinstellingen** opent het venster **Instellingen** > **Systeem** > **Geluid** alwaar nog meer instellingen voor het geluid kunnen worden doorlopen.

Datum, tijd en kalender

De taakbalkhoek toont de tijd en de datum. Staan deze verkeerd ingesteld, wijzig ze dan via een rechter muisklik op de klok, optie

Datum en tijd aanpassen (of via **Instellingen > Tijd en taal > Datum en tijd**). Met een muisklik op de klok openen twee vensters: de kalender en het meldingencentrum voor meldingen van Windows en apps. Heb je geen behoefte aan de kalender dan is deze te minimaliseren met het pijltje in de rechterbovenhoek.

Meldingen

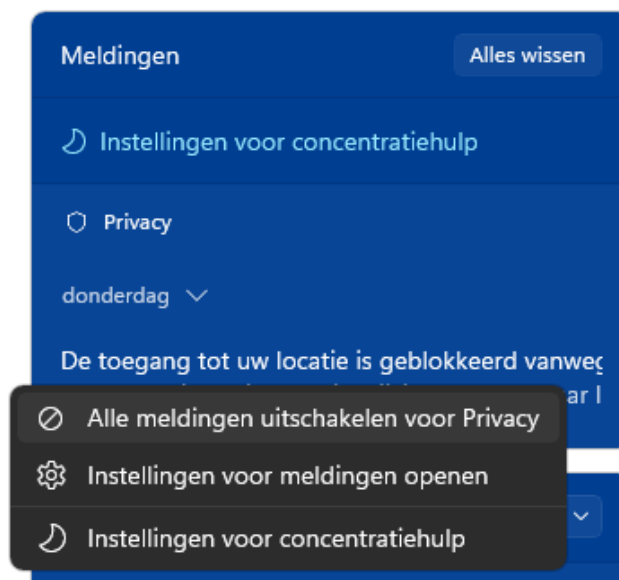
Tijdens het gebruik van de computer ontvang je met grote regelmaat meldingen die wellicht je aandacht nodig hebben. Dat kunnen systeemmeldingen van Windows zijn, of meldingen van apps. Het belang van de meldingen loopt nogal uiteen: van serieuze systeemgerelateerde problemen en praktische zaken zoals alarmen en agenda-items, tot notificaties van social media (zoals Facebook, Twitter of Instagram) en vragen van Windows Feedback.

Nieuwe meldingen verschijnen als een pop-up rechts onderin het scherm, direct boven de taakbalkhoek. Doe je niets met deze pop-up, dan wordt de melding bewaard in het **Meldingencentrum**. Het cirkeltje rechts van de klok toont hoeveel meldingen er op je staan te wachten om af te handelen. Het meldingencentrum opent met een klik op dit cirkeltje of op de klok (voor aanraakschermen: met een veegbeweging vanaf de rechterrاند naar het midden van het scherm). Gelezen of afgehandelde meldingen kunnen eenvoudig via het kruisje worden verwijderd.

Zorgt de grote hoeveelheid meldingen van een specifieke app of Windows-onderdeel voor veel ergernis, blokkeer deze dan met een

rechter muisklik op het bericht, optie **Alle meldingen uitschakelen voor...**. Wil je alleen de pop-ups in de taakbalkhoek en/of het afspelen van het meldingsgeluid blokkeren, klik dan met rechts op een melding van deze app, optie **Instellingen voor meldingen openen** en deactiveer hier de opties **Banners met meldingen weergeven** en/of **Een geluid afspelen wanneer er een melding binnenkomt**. Via **Instellingen > Systeem > Meldingen** onder het kopje **Meldingen van apps en andere afzenders** is eventueel per app in te stellen of deze meldingen mag tonen (klik eventueel door om specifieke wijzigingen voor de betreffende app aan te brengen, zoals het tonen van de banner of het uitzetten van het meldingsgeluid).

Wil je in zijn geheel geen meldingen meer ontvangen, schakel dan bij sub **Meldingen** de optie **Meldingen** uit. Wil je nog wel meldingen ontvangen maar mogen deze niet op het vergrendelingsscherm worden weergegeven en/of een meldingsgeluid afspelen, klik dan door bij deze optie en vink de bijbehorende opties uit. Hecht je wel waarde aan de meldingen maar wil je ze tijdelijk dempen (bijvoorbeeld omdat je geconcentreerd aan het werk bent), dan kan de [concentratiehulp](#) uitkomst bieden.

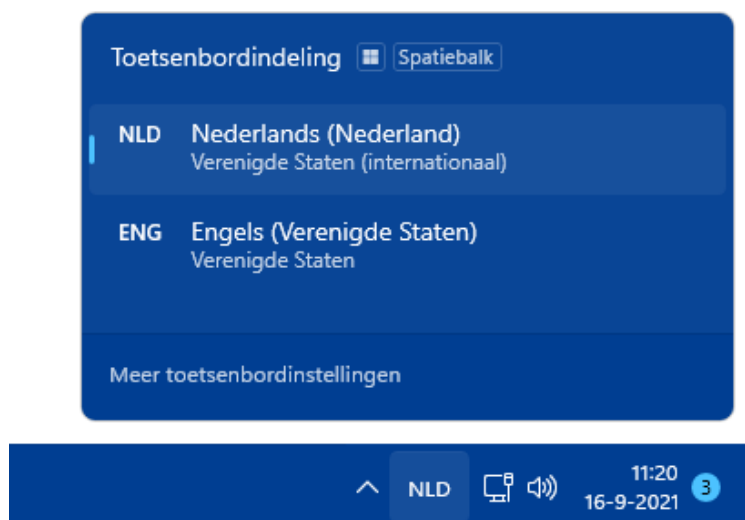

De knop 'Bureaublad weergeven'

Wordt met de muis over het smalle streepje rechts naast de klok in de taakbalkhoek bewogen, dan verschijnt de 'knop' **Bureaublad weergeven**. Met deze functie, die ook te activeren is met de toetscombinatie **Win-D**, worden in één moeite alle openstaande vensters geminimaliseerd of weer geopend. De knop **Bureaublad weergeven** is desgewenst van de taakbalk te verwijderen via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk > Gedrag van de taakbalk**, optie **Selecteer de uiterste hoek van de taakbalk om het bureaublad weer te geven**.

Taalbalk

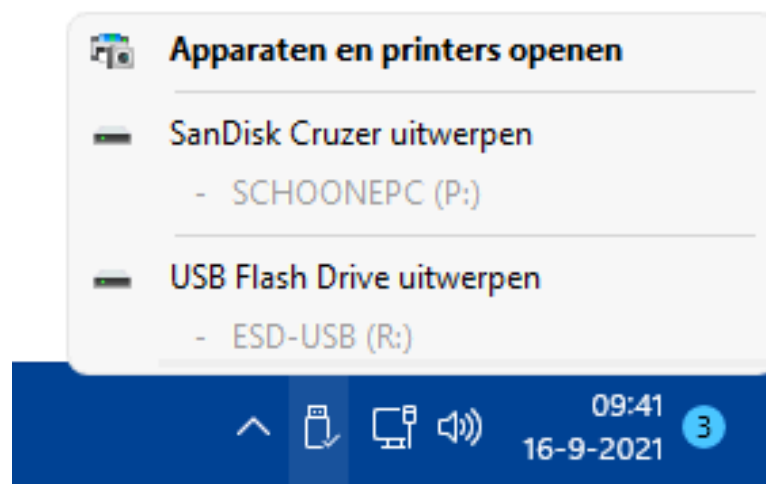
Zijn meerdere invoertalen en toetsenbordindelingen geïnstalleerd (bij **Instellingen > Tijd en taal > Taal & regio**) dan toont de taakbalkhoek de taalbalk waarmee tussen de verschillende invoertalen en toetsenbordindelingen kan worden gewisseld (in de afbeelding de knop **NLD**).

Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen

Om het risico op gegevensverlies te minimaliseren, is iedereen er gewend aan geraakt om een via USB aangesloten externe schijf,

USB-stick of andersoortige opslag eerst netjes af te melden via de optie **Hardware veilig verwijderen en media uitwerpen** in de taakbalkhoek. Inmiddels is dit niet meer nodig, schrijfcache wordt voor dergelijke media namelijk niet meer gebruikt. Dit heeft wel als nadeel dat een aangesloten opslagapparaat traag kan reageren, in dat geval kan je de schrijfcache alsnog inschakelen (via **Apparaatbeheer**, onderdeel **Schijfstations**, rechter muisklik op de betreffende schijf, optie **Eigenschappen**, tabblad **Beleidsregels**, activeer de optie **Beste prestaties**). Hierdoor moet de opslag voortaan wel weer softwarematig losgekoppeld worden!

Digitale pen (stylus)

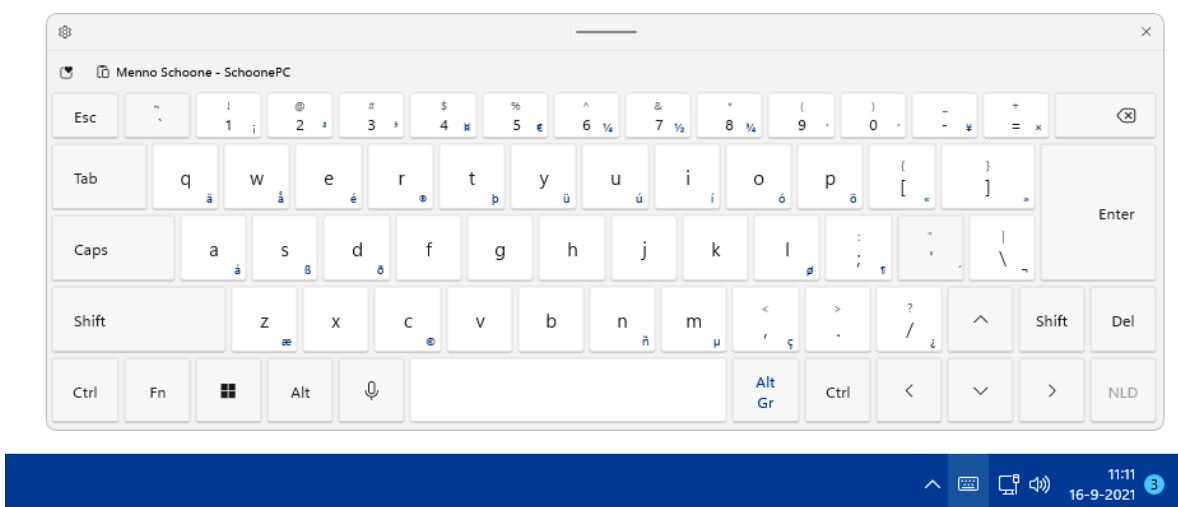
Is een digitale pen aangesloten en wordt deze geactiveerd (door op de knop van de pen te drukken), dan opent het Microsoft Whiteboard en wordt een pictogram voor het penmenu (een afbeelding van een schrijvende pen) aan de taakbalkhoek toegevoegd. Via een klik op het Pen-pictogram opent het [knipprogramma](#). Dit is handig, want zo kan snel een schermafdruck gemaakt worden die vervolgens direct met de pen van aantekeningen kan worden voorzien. Met het virtuele whiteboard en de pen kunnen digitale schetsen worden gemaakt, bewaard en/of gedeeld. Deze feature is alleen interessant

wanneer wordt gewerkt met een aanraakscherm in combinatie met een digitale pen (zie [Instellingen > Bluetooth en apparaten > Pen en Windows Ink](#) voor meer informatie over het gebruik van Windows Ink en de digitale pen).

Schermttoetsenbord

Een schermtoetsenbord is met name makkelijk voor aanraakschermen, maar kan ook met een gewoon scherm nuttig zijn als er even geen toetsenbord is aangesloten. Maak je regelmatig gebruik van het schermtoetsenbord, voeg dan een snelkoppeling aan de taakbalkhoek toe via [Instellingen > Persoonlijke instellingen > Taakbalk > Pictogrammen van de taakbalkhoek](#), optie [Schermttoetsenbord](#).

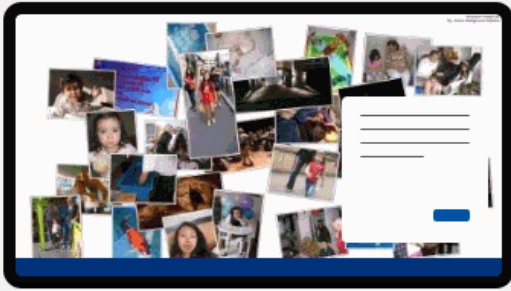
Het bureaublad

YouTube [zie ook de instructievideo op 17:24](#)

Het eerste wat in het oog springt bij het bureaublad, is de achtergrond. Direct na installatie van Windows toont het bureaublad de standaard Windows 11-afbeelding. De bureaubladachtergrond kan echter ook eenvoudig naar eigen smaak worden gepersonaliseerd met een afbeelding, kleur of diavoorstelling! Dit gaat met een rechter muisklik op een leeg gedeelte van het bureaublad, optie **Aan persoonlijke voorkeur aanpassen** (of via **Instellingen > Persoonlijke instellingen**) > **Achtergrond**, selecteer hier een van de volgende opties:

- **Afbeelding:** Er is keuze uit een standaardafbeelding van Windows, of een foto uit de eigen collectie (knop **Door foto's bladeren**). Het internet staat overigens vol met de meest fantastische, gratis te downloaden wallpapers.
- **Effen kleur:** Het aantal achtergrondkleuren lijkt in eerste instantie beperkt, met de knop **Kleuren weergeven** kan echter elke gewenste kleur worden toegevoegd.
- **Diavoorstelling:** Selecteer de gewenste map met afbeeldingen (via de knop **Bladeren**) en wijzig desgewenst het interval om het bureaublad frequenter te laten wisselen (standaard is het interval ingesteld op 30 minuten). Wil je graag verrast worden met random foto's uit je fotoarchief, activeer dan de optie **Volgorde van afbeeldingen in willekeurige volgorde weergeven**. De optimale weergave van een afbeelding of diavoorstelling is afhankelijk van de grootte van het beeldscherm, dat vergt dus wat experimenteren met de optie **Afbeelding aanpassen zodat deze op uw bureaublad past!** Zelf zie ik het liefst een (roulende) fotocollage uit mijn fotoarchief (zoals in de afbeelding), daarvoor gebruik ik de tool [John's Background Switcher](#).

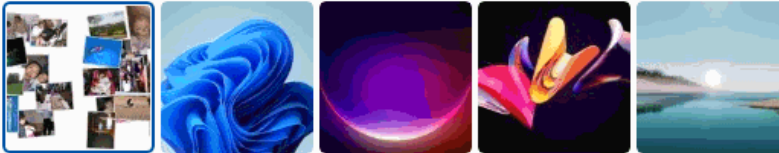
Persoonlijke instellingen > Achtergrond

Achtergrond aan uw persoonlijke voorkeur aanpassen

Er is een achtergrond met afbeeldings van toepassing op het huidige bureaublad. Achtergronden met effen kleuren of diavoorstellingen zijn van toepassing op al uw bureaubladen.

Recente afbeeldingen

Een foto kiezen

Door foto's bladeren

Afbeelding aanpassen zodat deze op uw bureaublad past

Naast elkaar

Naast elkaar

Snelkoppelingen op het bureaublad

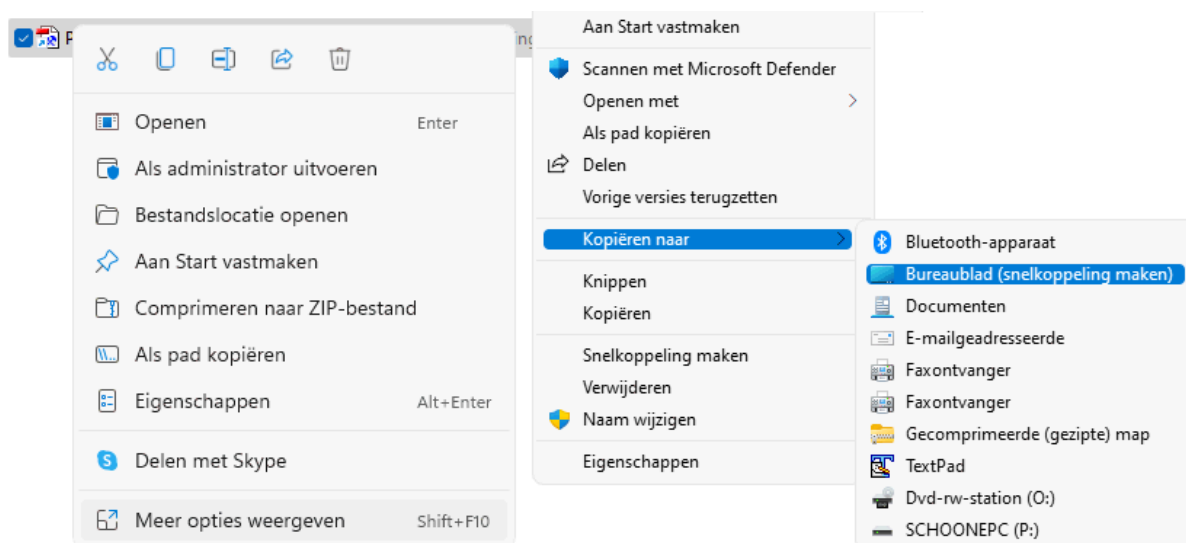
You **zie ook de instructievideo op 18:40**

Het bureaublad is een centrale plek in Windows waar gemakkelijk naar teruggekeerd wordt. Het bureaublad is voor veel gebruikers dan ook een ideale locatie om snelkoppelingen naar mappen, bestanden, veelgebruikte programma's (apps) en websites op te plaatsen. Het advies is wel om het bureaublad hierbij overzichtelijk te houden.

Snelkoppelingen naar mappen en bestanden

Snelkoppelingen naar mappen en bestanden maak je eenvoudig vanuit de Windows Verkenner: klik met rechts op het bestand, optie

Meer opties weergeven, optie **Kopiëren naar**, optie **Bureaublad (snelkoppeling maken)**. Let op: sla bestanden altijd eerst op in een van de persoonlijke mappen (**Documenten**, **Afbeeldingen** e.d.) en plaats daarna pas een snelkoppeling van zo'n bestand op het bureaublad, dit verkleint de kans dat bestanden per ongeluk worden verwijderd!

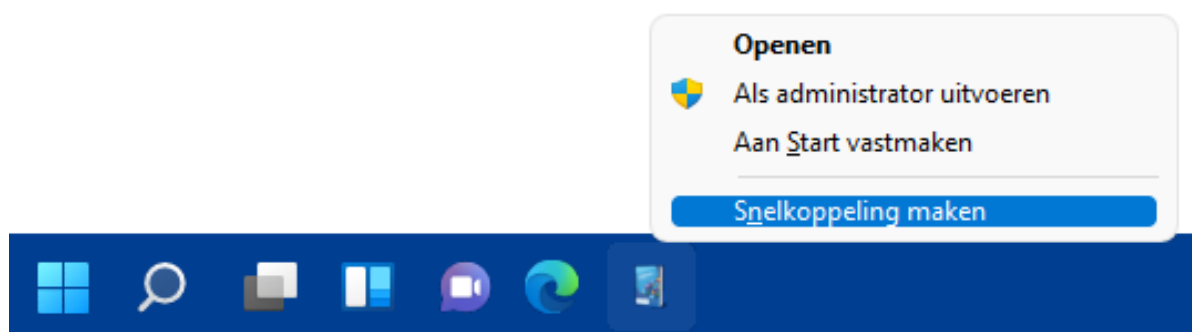
Snelkoppelingen naar apps

Ook apps kunnen als snelkoppeling op het bureaublad worden geplaatst, dat gaat het makkelijkst via de 'verborgen' systeemmap **%windir%\explorer shell:::{4234d49b-0245-4df3-b780-3893943456e1}** (kopieer deze link en plak hem in de adresbalk van de Windows Verkenner), klik met rechts op de betreffende app, optie **Snelkoppeling maken**.

Snelkoppelingen naar websites

Wil je een snelkoppeling naar een specifieke website op het bureaublad plaatsen, sleep dan het website-icoontje dan wel het slotje in de adresbalk (vlak voor het internetadres) met de muis naar het

bureaublad. Deze methode heeft echter als nadeel dat de snelkoppeling wordt voorzien van het icoontje van de browser, en niet het herkenbare icoontje dat bij de website hoort. Wil je dat dit website-icoontje aan de snelkoppeling wordt toegevoegd, voer dan de volgende workaround uit: maak de betreffende pagina vanuit Edge vast aan de taakbalk via de knop **Instellingen en meer**, optie **Meer hulpprogramma's**, optie **Aan taakbalk vastmaken** sluit het Edge-venster en klik vervolgens met rechts op deze snelkoppeling terwijl tegelijkertijd de **Shift**-toets wordt ingedrukt. Kies optie **Snelkoppeling maken** en druk meteen op de **Enter**-toets om te bevestigen (door een bug in Windows 11 verdwijnt het venster weer als je te lang wacht). Desgewenst kan de website daarna weer worden losgekoppeld van de taakbalk.

Prullenbak van het bureaublad verwijderen

Standaard wordt links bovenin het bureaublad een snelkoppeling naar de prullenbak van de Windows Verkenner weergegeven. Wil je deze verwijderen (zonder de prullenbak uit de Windows Verkenner te verwijderen), navigeer dan via **Instellingen > Persoonlijke instellingen > Thema's** naar de optie **Instellingen voor bureaubladpictogrammen** en vink bovenin dit venster de optie **Prullenbak** uit. Op vergelijkbare wijze zijn andere standaardonderdelen uit de Windows Verkenner (de map **Computer**, de map met persoonlijke bestanden, het netwerk en het configuratiescherm) eenvoudig

als snelkoppeling aan het bureaublad toe te voegen of te verwijderen.

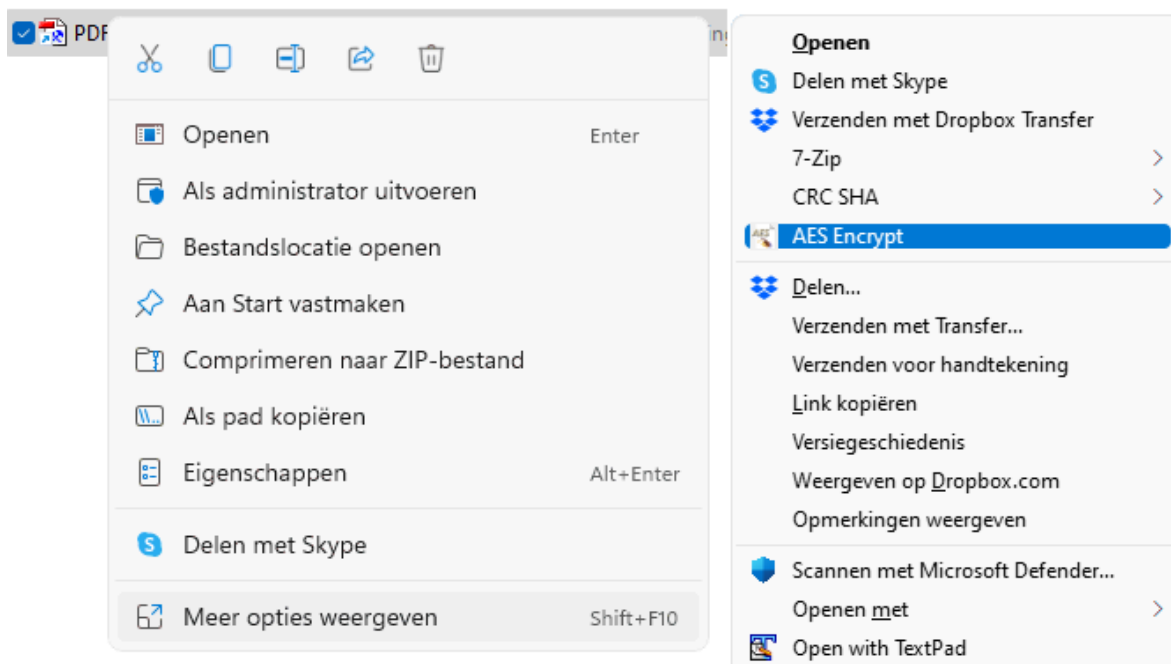
Verborgen bureaubladpictogrammen

Zijn de aan het bureaublad toegevoegde snelkoppelingen niet zichtbaar? Controleer dan even met een rechter muisklik op het bureaublad, optie **Beeld** of de optie **Bureaubladpictogrammen weergeven** is aangevinkt.

Contextmenu's

You [zie ook de instructievideo op 22:17](#)

De gebruikersinterface van Windows maakt gebruik van contextmenu's: kleine venstertjes met onderwerpspecifieke opties en instellingen. Een contextmenu opent met een rechter muisklik op een item (voor aanraakschermen: door langdurig op een item te drukken). Contextmenu's zijn op vele plekken te vinden: je vind ze onder andere bij Windows-onderdelen (zoals de taakbalk en het bureaublad), bij de apps in het startmenu en bij mappen en bestanden in programma's (bijvoorbeeld in de Windows Verkenner). Vergeleken met eerdere Windows-versies bevat het contextmenu van de Windows Verkenner relatief weinig opties, het klassieke uitgebreide contextmenu is echter nog steeds te openen via de optie **Meer opties weergeven**. In sommige gevallen opent een uitgebreider contextmenu wanneer tijdens de rechter muisklik ook de **Shift**-toets wordt ingedrukt (bijvoorbeeld bij de aan de taakbalk vastgemaakte apps).

Het vertrouwde contextmenu herstellen

Ben je niet tevreden over het compacte contextmenu, bijvoorbeeld omdat je niet kan wennen aan de symbolen voor alledaagse taken (zoals **Kopiëren**, **Plakken** en **Verwijderen**) of omdat je veel te vaak de optie **Meer opties weergeven** moet aanklikken? Weet dan dat het klassieke contextmenu van Windows 10 met de volgende registertweak is te herstellen: open de [register-editor](#), navigeer naar de sleutel **HKCU\Software\Classes\CLSID**, maak (via een rechter muisklik, optie **Nieuw**) de registersleutel **{86ca1aa0-34aa-4e8b-a509-50c905bae2a2}** aan, open deze registersleutel en maak op vergelijkbare wijze de registersleutel **InprocServer32**. Open vervolgens de onder deze sleutel aangemaakte registerwaarde (**Standaard**) en sla deze (zonder een waarde op te geven) weer op met de knop **OK**. Nadat Windows 11 opnieuw is opgestart, wordt voortaan het klassieke contextmenu weergegeven. Door beide registersleutels te verwijderen, wordt het compacte contextmenu weer hersteld.

TIP: Ook het klassieke lint van de Windows Verkenner is te herstellen! Pas hiervoor een vergelijkbare registertweak toe, maar dan met de registersleutel **{d93ed569-3b3e-4bff-8355-3c44f6a52bb5}**.

Vensters

YouTube [zie ook de instructievideo op 24:59](#)

Alle apps (bijvoorbeeld de Office-programma's, de Windows Verkenner e.d.) openen in een venster. Deze vensters kunnen schermvullend worden weergegeven, in aangepaste grootte, of geminimaliseerd naar de taakbalk (bij minimaliseren is de app nog wel in gebruik, maar niet geopend op het bureaublad). De bekendste manier om de weergave van het venster aan te passen, gaat via de knoppen **Minimaliseren**, **Maximaliseren/Vorig formaat** en **Sluiten** rechts bovenin het venster.

Er zijn echter meer manieren om vensters te openen, maximaliseren, minimaliseren en/of af te sluiten! Met een dubbelklik op de titelbalk van een venster wordt bijvoorbeeld snel gewisseld tussen **Maximaliseren** en **Vorig formaat**. En met de toetscombinatie **Win-D** worden alle geopende vensters direct naar de taakbalk geminimaliseerd of weer geopend. De **Windows**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen doet programma's maximaliseren, minimaliseren of naar voorgedefinieerde plekken verplaatsen (zie de

dockingfunctie hierna). De toetscombinatie **Win-Home** minimaliseert alle openstaande programma's, met uitzondering van het actieve venster (de oude situatie wordt hersteld door deze toetscombinatie nogmaals te gebruiken). Ook door het actieve venster met de linkermuisknop vast te houden en stevig te schudden, worden alle overige vensters geminimaliseerd. Dit wordt de **Aero Shake**-functie genoemd en kan via **Instellingen > Systeem > Multitasking**, optie **Titelbalk venster schudden** worden in- en uitgeschakeld. En met de toetscombinatie **Alt-F4** wordt het actieve venster afgesloten.

De redockingfunctie

Met de redockingfunctie kunnen vensters in een handomdraai naar een voorgedefinieerde plek op het scherm worden verplaatst. Deze voorgedefinieerde plekken zijn op drie manieren te gebruiken:

- **Door middel van slepen:**

Klik met de linkermuisknop op de titelbalk van een venster, houd de muisknop ingedrukt en sleep het venster naar een rand of hoek van het scherm. Laat het venster los zodra een voorbeeld van de voorgedefinieerde locatie wordt getoond. Zodra het venster wordt losgelaten, wordt deze als een magneet over een kwart of half scherm verdeeld en kan direct de resterende ruimte op het scherm worden gevuld met andere openstaande vensters.

- **Met de Win-toets in combinatie met de pijltjestoetsen:**

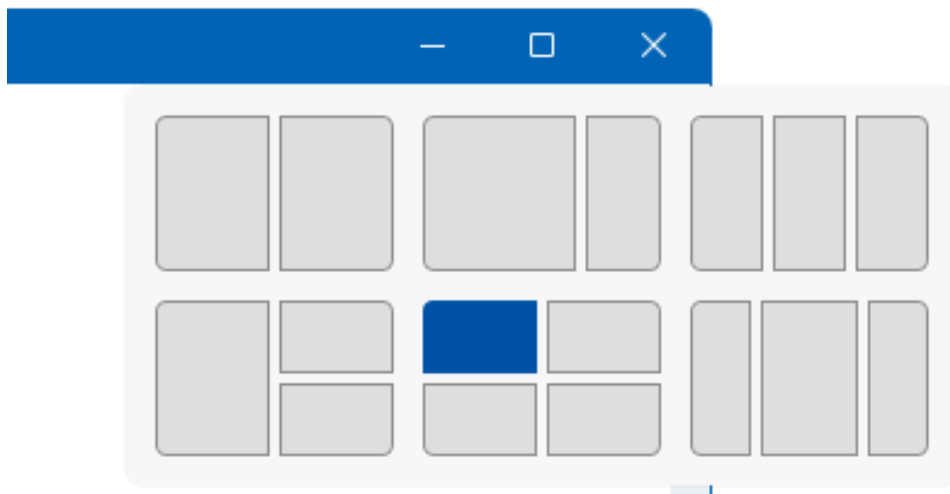
De **Win**-toets in combinatie met de pijltjestoetsen doet het actieve venster maximaliseren (pijltje omhoog), minimaliseren (pijltje naar beneden) of naar een hoek verplaatsen (bijvoorbeeld naar de linker bovenhoek met een pijltje naar links, gevolgd door een pijltje omhoog). Zodra de Win-toets losgelaten wordt, kan de

resterende ruimte van het scherm direct worden gevuld met andere openstaande vensters.

- **Met het intuïtieve pop-upvenster:**

Het pop-upvenster van de redockingfunctie is een nieuwe feature in Windows 11. Dit venster opent met een muisbeweging over de maximaliseer-knop van een app-venster en toont alle voorgedefinieerde mogelijkheden. Nadat de keuze voor vlakverdeling en locatie is gemaakt, wordt het betreffende venster direct verplaatst en kan de resterende ruimte op het scherm worden gevuld met andere geopende vensters.

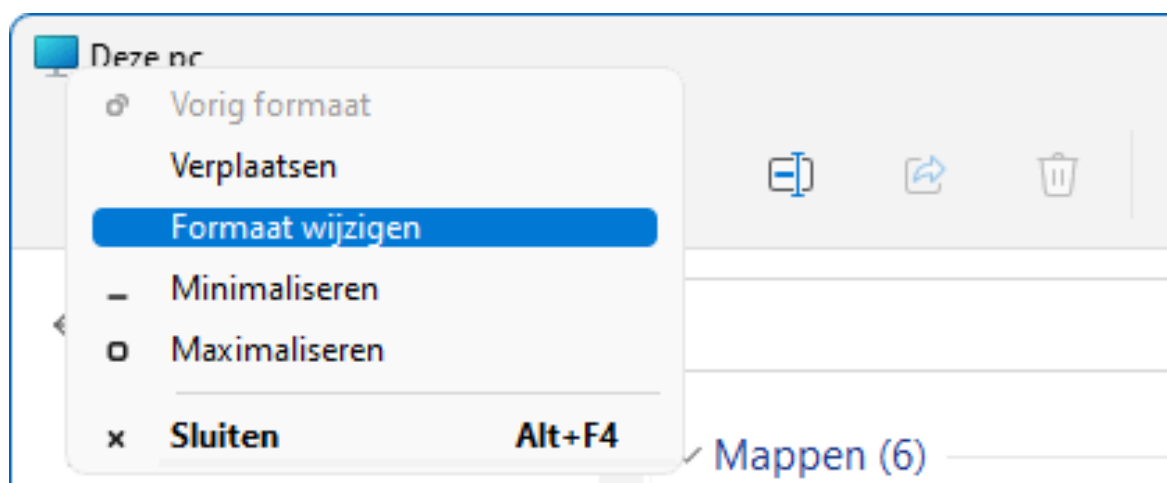

Passen de voorgedefinieerde verhoudingen niet goed bij de inhoud van de geplaatste vensters? Beweeg de muis dan over de scheidingslijn tussen de vensters zodat een dikke lijn verschijnt. Door deze lijn te verslepen, kan de indeling van de vensters eenvoudig worden aangepast. De instellingen van de dockingfunctie zijn eventueel aan te passen via **Instellingen > Systeem > Multitasking > Vensters uitlijnen** (klap het menu uit voor de opties). Schakel je de dockingfunctie liever uit, deactiveer dan de optie **Vensters uitlijnen**.

TIP: Wil je zelf zones kunnen instellen, kijk dan eens naar de [PowerToy FancyZones](#) van Microsoft.

Openingslocatie app-vensters vastleggen

Voor velen een bron van irritatie: apps die steeds maar weer op dezelfde ongewenste plek en/of in een ongewenst formaat openen. Hoewel Windows de laatst toegepaste locatie- en formaatwijziging zou moeten onthouden, blijkt dit in de praktijk zelden het geval. Er is gelukkig een simpele oplossing: klik met de rechtermuisknop op een leeg gedeelte van de titelbalk van het venster, kies **Formaat wijzigen** en wijzig de vensterranden door met de muis aan de hoeken en/of de randen te trekken. Herhaal deze procedure indien nodig een aantal keer totdat de nieuwe locatie permanent vastligt.

[deze informatie is terug te vinden op de website](#)

Nieuwsbrief 108 gemist?

Heb je nieuwsbrief 108 gemist? Vraag deze dan op [via de website](#) en/of download het [PDF-bestand](#). Uiteraard is de bijbehorende [video](#) ook nog beschikbaar!

**Windows 11:
upgraden &
opnieuw installeren**

Menno Schoone
www.SchoonePC.nl

SchoonePC Nieuwsbrief 108

Een greep uit de vele reacties van gebruikers van de computerbijbel

"Ik vind dat jullie een stuk vakwerk hebben geleverd. Mijn complimenten."

"Het boek ziet er weer gelikt uit."

"Proficiat nog met uw computerbijbel voor Windows 11, prachtig samengesteld."

"De computerbijbel voor Windows 11 ziet er, net als de edities voor

Windows 10, weer prachtig verzorgd uit."

*"Mijn complimenten voor de zoals altijd weer zorgvuldige
samenstelling."*

*"Ik heb hem al diverse malen als naslagwerk kunnen gebruiken. Zoals
vanouds: weer TOP!"*

*"Uw boek over Windows 7 gebruik ik nog steeds en het lost eventuele
problemen op zonder veel moeite."*

"De Windows 11 computerbijbel is een grote aanwinst."

"Complimenten! Uiterst toegankelijk en helder geschreven."

Meer informatie over de computerbijbel >

www.SchoonePC.nl | [Aanmelden nieuwsbrief](#)

© 2001-2022 - SchoonePC - Rotterdam - The Netherlands